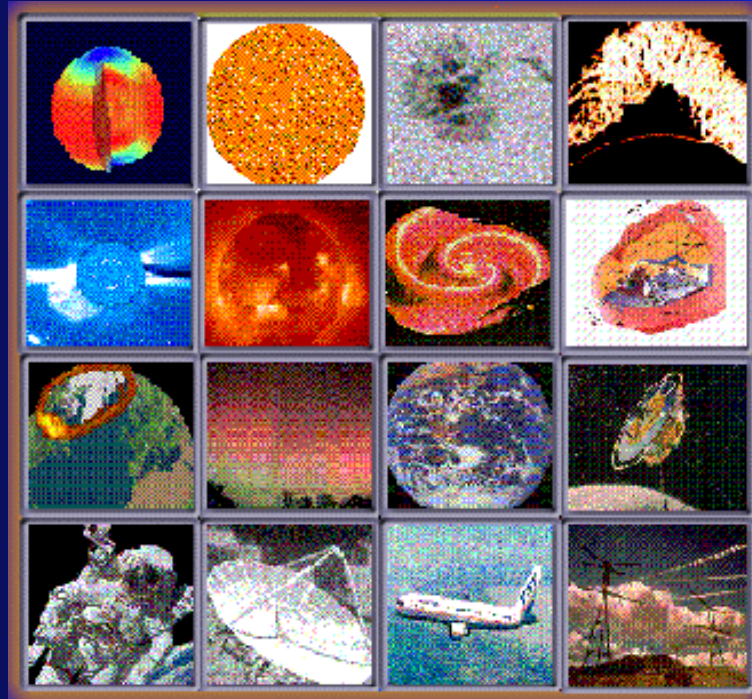

Space Weather: Education and Public Outreach in Lund

Henrik Lundstedt

Swedish Institute of Space Physics, Lund, Sweden

www.lund.irf.se

Examples of Space Weather Education and Public Outreach

- **Education**
  - Students, research students and teachers
  - New group: operators and decision makers
  - The use of videoconferences
- **Public Outreach**
  - TV, radio, newspapers

Solar-terrestrial physics space weather courses

Undergraduated
and graduated
on request

AST 213 SOLÄR-TERREST FYSIK (5p)

Address: <http://www.lund.irf.se/HeliosHome/stpht2003schema.html>

LUND
UNIVERSITY
[Lunds universitet](#)
och Inst. för
[astronomi](#)

AST 213 SOLÄR-TERREST FYSIK
Ht 2003 (5p)

[Lunds rymdväderscentrum och IRF-
Lund](#)

Kursens budskap:

Solens aktivitet bestäms av magnetfältets och plasmats växelverkan i solen. Solen är hela tiden aktiv och befinner sig i solens yttersta atmosfär. Därför påverkas jordens atmosfär, teknologiska system och

Kurslitteratur:

The Sun from Space, Kenneth R. Lang. ISBN 3-540-66944-2 Springer-Verlag Berlin Heidelberg

Webdokument på <http://www.lund.irf.se/> och utdelat material.

Bredvidläsning:

På [engelska](#) och på [svenska](#).

Undervisning:

Föreläsningar

Tisdagar och torsdagar kl. 15.15-17.00, Institutionen för astronomi, Sölvegatan 27 (Henrik Lundström)

Laborationer och problemlösning

AST 213 SOLÄR-TERREST FYSIK (5p)

Address: <http://www.lund.irf.se/HeliosHome/stpht2003schema.html>

Schema för undervisningen

9/9 (tisdag) Introduktion (HL):

- Kapitel i Lang att läsa: 1, 2 och "Internet Addresses" (sid 271-273).
- Web siter att besöka: [Några solär-terrestra web siter](#), [lite om plasmafysik och magnetohydrodynamik](#) och [lite om KBN och speciellt neurala nätverk](#)

16/9 (tisdag) Observationer av solen och om solens inre (HL):

- Kapitel i Lang att läsa: 1 och 3.
- Web siter att besöka: Om [solens inre](#) och om att [observera solen](#).
- Video som visas: "The Magnetic Sun" (Lockheed Martin).

18/9 (torsdag) Problemlösning (PW).

23/9 (tisdag) Problemlösning (PW).

30/9 (tisdag) Solens aktivitet (HL)

- Kapitel att läsa i Lang: 4, 6 och 7.4-7.5.
- Web siter att besöka: Om [fotosfären](#), [kromosfären](#), och om [koronan](#), och om solaktivitetens inverkan på [Jordens klimat](#).
- Video som visas: SOHO MDI magnetogram (Stanford)

2/10 (torsdag) Problemlösning (PW).

7/10 (tisdag) Solvinden och dess växelverkan med Jordens magnetosfär. (HL):

- Kapitel i Lang att läsa: 4 och 5.
- Web siter att besöka: Om [solvinden](#) och dess [växelverkan med Jordens magnetosfär/jonosfär](#).
- Videos som visas: Heliosfäriska strömytan (Stanford) och "The Aurora Explained" (Univ. of Alaska).

Vecka 41 Xspace laboration (M.W).

9/10 (torsdag) Rymdväders inverkan, prognoser och internationell verksamhet. (HL)

- Kapitel i Lang att läsa: 7.
- Web sites att besöka: Om rymdväders inverkan på [satelliter](#), [kommunikationssystem](#), [kraftssystem](#), [människans hälsa](#), samt om [prognoser](#) och [internationell rymdvädersverksamhet](#)
- Video som visas: "Introduction to Space Weather" ([NOAA/Space Environment Center](#)).

21/10 (tisdag) Problemlösning (PW).

Internet course for teachers about space physics and space weather

IRF-Lund, Kiruna and Department of Physics in Lund

Science school
teachers from the
whole Sweden and
from Science Centers
learn and start to teach
about space weather

Rymdens fysik 2003

Antal inloggade: 1

Rymdens fysik 2003

37 kursdeltagare i Rymdens fysik 2003

[Sänd e-post till alla deltagare](#)

GroupID	Gruppnamn	UserID	Namn	Arbetsplats	Ort
0	Kursledning	28	Eva Berglund	Resurscentrum för fysik	Lund
0	Kursledning	97	Peter Ekström		
0	Kursledning	95	Priya Fernando	IRF Kiruna	
0	Kursledning	89	Henrik Lundstedt	IRF Lund	Lund
0	Kursledning	92	Gunnar Ohlén	Resurscentrum för fysik	
0	Kursledning	172	Magnus Wik	IRF Lund	
0	Kursledning	93	Alf Wikström	IRF Kiruna	
0	Kursledning	171	Peter Wintoft	IRF Lund	
1	grupp 1	136	Robert Axelsson	Fågelviksgymnasiet	Tibro
1	grupp 1	154	Britt-Marie Borén	Berzeliuskolan	
1	grupp 1	160	Anders Pettersson	Fredrika Bremergymnasiet	Haninge
2	grupp 2	157	Gunnar Axelsson	Norrlyckeskolan, Helsingborg	
2	grupp 2	132	Thomas Ekström	S:t Petri skola Malmö	
2	grupp 2	155	Jan Engström	Lerbäcksskolan, Lund	
3	grupp 3	141	Gunilla Johansson	Polhemsskolan, Lund	
3	grupp 3	135	Per-Olof Nilsson	Polhemsskolan Lund	
3	grupp 3	138	Kerstin Petersson	Polhemsskolan, Lund	
4	grupp 4	143	Lars Evaldsson	Ängelholms Gymnasieskola	
4	grupp 4	149	Per Gustavsson	Rönneskolan	
4	grupp 4	142	Harry Jansson	Ängelholms gymnasieskola	
4	grupp 4	144	Kjell Nilsson	Ängelholms Gymnasieskola	
5	grupp 5	159	Ulf Andersson	Teknikum	
5	grupp 5	156	Magnus Fransson	Teknikum	
5	grupp 5	145	Arne Östsjö	Ehrensvarldska gymnasiet	
6	grupp 6	140	Klas Nordgren	Sundlergymnasiet	

INNEHÅLL:
[Kursen](#)
[Kursmaterial](#)
[Deltagare](#)
[Diskussion](#)
[Redovisningar](#)
[Utvärdering](#)
[kASPer](#)
[För kursledningen](#)

GENVÅGAR:
[kursens resurser](#)
[tidsplan](#)
[lista deltagare](#)
[allmänt forum](#)
[gruppforum](#)
[anslagstavlan](#)
[redovisningar grupp](#)
[uppföljning och status](#)
[dokumentation](#)
[logga ut](#)

GENVÅGAR FÖR KURSLEDNINGEN:
[visa inställningar](#)
[redigera arbetsplats](#)

Rymdens fysik 2003

5	grupp 5	145	Arne Östsjö	Ehrensvarldska gymnasiet	
6	grupp 6	140	Klas Nordgren	Sundlergymnasiet	
6	grupp 6	164	Annika Perlander	Universeum - Nationellt vetenskapscentrum	
6	grupp 6	161	Mats Pettersson	Angeredsgymnasiet	
6	grupp 6	137	Anders Åkesson	Sundlergymnasiet, Vårgårda	
7	grupp 7	150	Bertil Berger	Fässbergsgymnasiet, Mölndal	
7	grupp 7	151	Thorbjörn Engdahl	IT-gymnasiet i Göteborg	Göteborg/Västra Frölunda
7	grupp 7	158	Rainald Schröder	Gullmarsgymnasiet i Lysekil	
8	grupp 8	170	Lars Braf		
8	grupp 8	165	Bert Persson		
8	grupp 8	152	Hans Suokas	Hässlömgymnasiet	
9	grupp 9	168	Stina Björnström		
9	grupp 9	166	Sara Persson		
99	gästgrupp	169	gäst gäst		

[ordna efter efternamn](#)

Web page for the course

Välkommen till distanskurs från Lund om solen... Commercialization

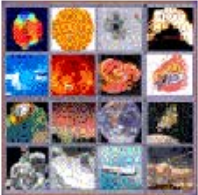
SOL-JORDFYSIK

Rymdväder, inverkan och prognoser

Kurs på distans från Lund

Institutet för rymdfysik
i Lund

Lund Space Weather Center

Sammanfattning

SOL-JORDFYSIK	INVERKAN	PROGNOSER	REFERENSER
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Plasma och magnetfält</u> • <u>Observationer</u> • <u>Tvårsnitt av solen</u> • <u>Solens inre</u> • <u>Solens fotosfär</u> • <u>Solens kromosfär</u> • <u>Solens korona</u> • <u>Interplanetära rymden</u> • <u>Jordmagnetisk aktivitet</u> • <u>Jordens atmosfär</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>På satelliter</u> • <u>På kommunikation</u> • <u>På elektriska system</u> • <u>På klimatet</u> • <u>På människans hälsa</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Metoder</u> • <u>Rymdvädersservice</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>ESA Space Weather Programme</u> • <u>NASA/GSFC Sun-Earth Connection</u> • <u>Böcker</u> • <u>Ordlista</u> • <u>Web siter</u> • <u>Frågor, projekt och tentor</u>

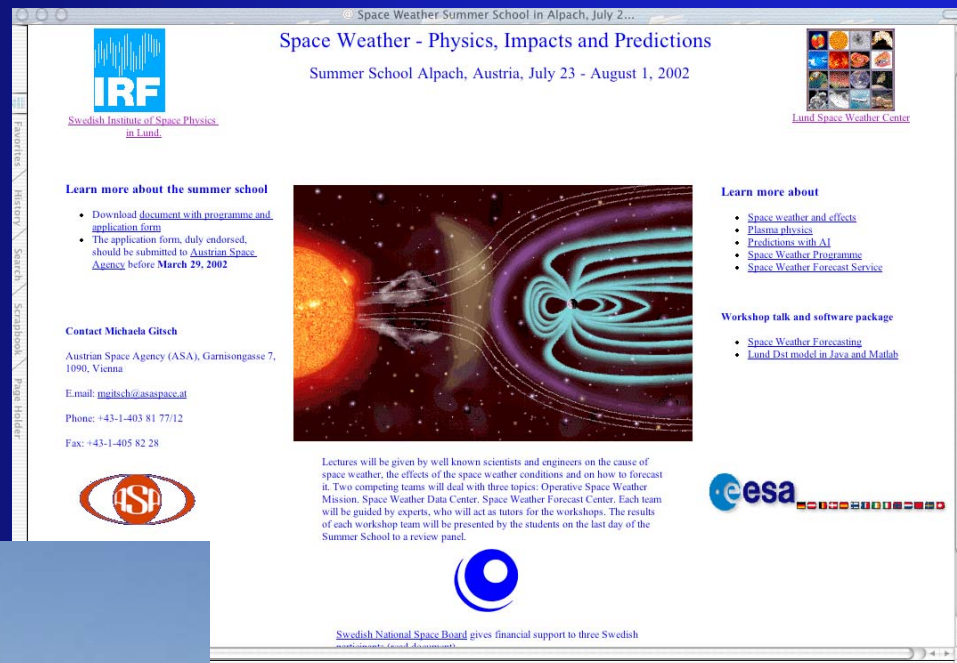
Postadress: Institutet för rymdfysik, Avd. för solär-terrest fysik, Scheelev, 17, 223 70 Lund. IRF i Lund finns på IDEON forskningsbyn.

Kontaktperson: Henrik Lundstedt

Summer schools

- Alpach 02
- ERCA

Space Weather Summer School in Alpach, July 2...

Space Weather - Physics, Impacts and Predictions

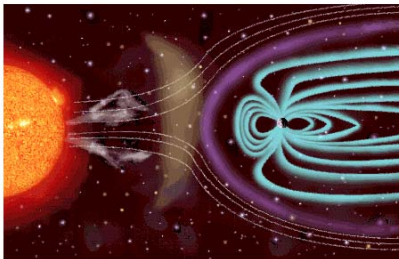
Summer School Alpach, Austria, July 23 - August 1, 2002

IRF
Swedish Institute of Space Physics
in Lund

Learn more about the summer school

- Download [document with programme and application form](#)
- The application form, duly endorsed, should be submitted to [Austrian Space Agency](#) before **March 29, 2002**

Contact Michaela Gitsch
Austrian Space Agency (ASA), Garnisongasse 7, 1090, Vienna
E-mail: mgitsch@asaspac.at
Phone: +43-1-403 81 77/12
Fax: +43-1-405 82 28

Learn more about

- [Space weather and effects](#)
- [Plasma physics](#)
- [Predictions with AI](#)
- [Space Weather Programme](#)
- [Space Weather Forecast Service](#)

Workshop talk and software package

- [Space Weather Forecasting](#)
- [Lund Dist model in Java and Matlab](#)

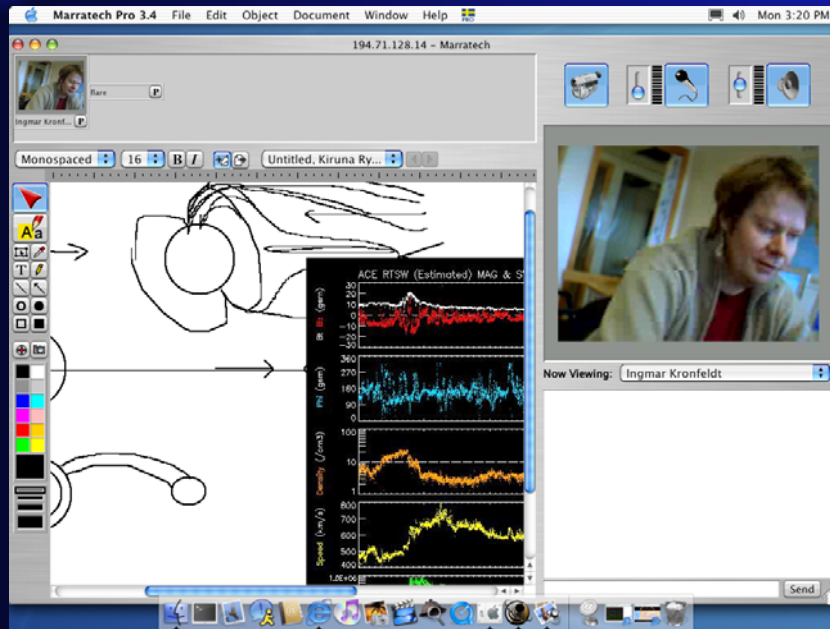
Lectures will be given by well known scientists and engineers on the cause of space weather, the effects of the space weather conditions and on how to forecast it. Two competing teams will deal with three topics: Operative Space Weather Mission, Space Weather Data Center, Space Weather Forecast Center. Each team will be guided by experts, who will act as tutors for the workshops. The results of each workshop team will be presented by the students on the last day of the Summer School to a review panel.

ESA

Swedish National Space Board gives financial support to three Swedish participants from each country.

Videoconference exam IRF Lund - Kiruna

Stanford and ISES

Public Outreach about the Sun and space weather since 1981

Solen bakom ovädret

Rapporter om solens yta som den är idag - vilken är den som kommer att ge oss en bild av solens yta som den kommer att vara om några år. HD har varit en av dem, som arbetar med detta. HD har varit en av dem, som arbetar med detta. HD har varit en av dem, som arbetar med detta.

...som inte söker till byggnads-
 rarna, påverkas av högenvergit,
 smältning, berörda hat. Den som
 var det en bilare som studerar
 samband mellan förändringar i
 solens elektriska aktivitet, till
 och redovisade hos patienter
 som drabbats av överkänslighet
 för elektriska. Television bör till
 dem som är sommar.
 Det är mycket som sällsamt
 är i andra världens magnetiska stör-
 ning i solens yta. Då och då
 uppstår explosioner i solens at-
 mosfär ovanför fläckarna, kraften
 med

Lundadoktor förutsåg solens explosioner i helgen

En explosion på solens yta i helgen väntas. En av de som väntas är Lundadoktor, Sven-Ingemar Lundström. Han har varit en av dem, som arbetar med detta. Han har varit en av dem, som arbetar med detta. Han har varit en av dem, som arbetar med detta.

...Lundström följer intresset vad som händer på solen. Han har varit en av dem, som arbetar med detta. Han har varit en av dem, som arbetar med detta. Han har varit en av dem, som arbetar med detta.

...sitt föregående. Svaret var att man
 stoga mängder data och exempel
 på tidigare förlöp. Ur de "veta
 (och andra)" från datarna sedan på
 egen hand slutsat.
 - Nödvärk: behövs bara an-
 vändas för att kunna dra en
 slutsats. Det är dock som sköje
 neutrala utvärdering från ett expert
 system.

"TWIN PEAKS"

TeleVärlden ber Lundström om

...sien fann
 förläggning
 ut gläd ut
 i när et
 utläs

Våldsamt solutbrott störde kraftnätet

Solforskare från Företset

Solar-climate interest panel debates

Welcome to Solar Activity and Earth's Climate

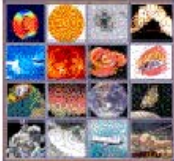
Address: <http://www.lund.irf.se/HellosHome/earthlow.html>

IRF
Swedish Institute of Space Physics

Solar Activity and Earth's Climate

We study how the solar activity can influence the North Atlantic Oscillation (NAO), which dictates climate variability from eastern USA to Siberia and from the Arctic to subtropical Atlantic, especially during boreal winter.

[Lund Space Weather Center](#)

Solar Activity

- [Research](#)
- [Data](#)
- [Forecasts](#)

Climate

- [Research](#)
- [Data](#)
- [Forecasts](#)
- [Debate](#)

Sunshine in Öresund

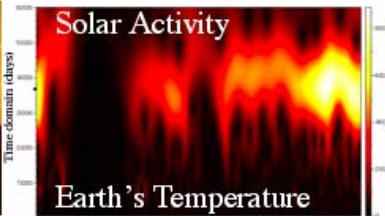

Positive NAO Index

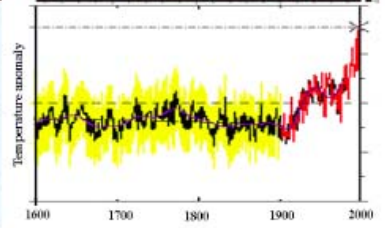
- The positive NAO index phase shows a stronger than usual subtropical high pressure centre and a deep than usual Icelandic low.
- The increased pressure difference tends to move and strengthen westerly winds crossing the Atlantic Ocean, so a more westerly flow.
- This results in warm and wet winters in Europe and in cold and dry winters in northern Canada and Greenland.
- The eastern US experiences mild and wet winter conditions.

Solar Activity

Time domain (days)

Earth's Temperature

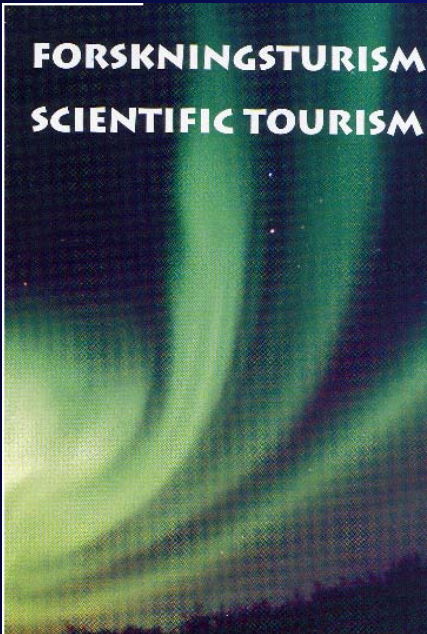
Temp. anomaly

Solar Influences on Weather and Climate

- [through variation of the solar electromagnetic radiation](#)
- [through variation of the solar plasma and magnetic field](#)
- [through variation of the solar controlled cosmic rays](#)

Aurora forecasts

FORSKNINGSTURISM
SCIENTIFIC TOURISM

Arrangemang med forskning i fokus
Activities with the focus on science

Several years ago we started with Today's forecasts of aurora as SMS, voice messages from Lund.

Much more service is under development.

Northern light tonight?

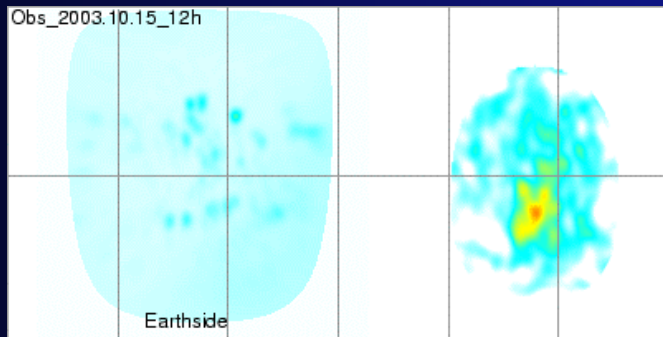
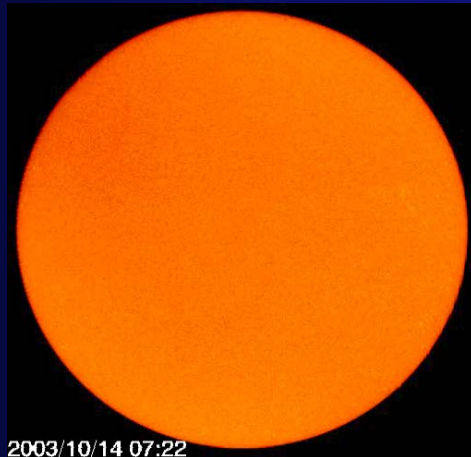
Aurora forecast™

Dial **0900-100 10 40**

Kiruna Scientific Tourism and the Swedish Institute of Space Physics has developed a northern lights forecast. Lund Space Weather Centre produces the forecasts using data from solar observation satellites.

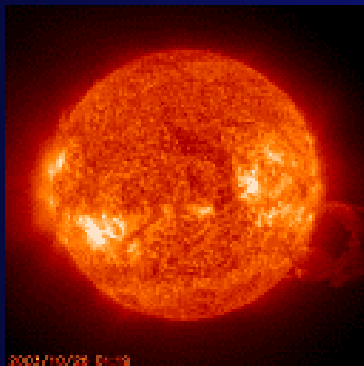
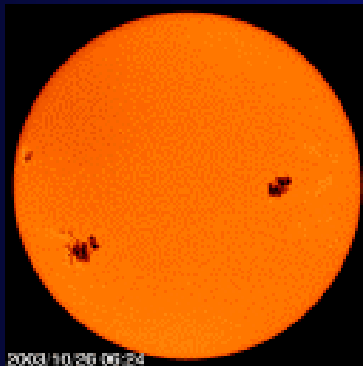
The forecast is updated every hour between 18.00 - 24.00 and is valid for 3 hours. The forecast is delivered in English and is available from 1 September to 30 April. Calls cost 15.70 SEK/ min.

The October 14-30 events: It all started with no sunspots

- No sunspots ($R=24$)
- Aurora observed in Southern Sweden (Gothenburg, Lund)
- Media got interested
- SOHO/MDI far side images had told me Large ARs were to come

Many radio and newspaper interviews followed and AR 484 entered

SYDSVENSKAN

Lördag
25 oktober 2003

HITTA ARTIKLAR

Avancerad sökning

MALMÖ	LUND	OMKRETSEN	SPORT	WEBBKAMERA
JOB	PRIVATANNO	BOSTAD	LAGFARTER	LÄSARSERVICE

» Sidan ett
» Senaste nytt

■ SIDAN 2
» Ledare
» Per T Ohlsson

■ LOKALT GLOBALT
» Malmö
» Lund
» Omkretsen
» Sverige
» Världen
» Ekonomi
» Börs
» Fonder
» Vädret

■ ANNONSER
» Bostad
» Jobb
» Privatannonser
» Resor
» Lunch
» Hemma
» Apparat
» Sydsvenskan gula

■ SPORT
» Nyheter
» Ake Stolt
» Allsvenskan
» Tabeller
» Målservice

■ KULTUR/NÖJE
» Kultur
» Nöje
» Samtidigt
» Dygnet Runt

■ REPORTAGE

E-posta vidare
Skriv ut

Annons

Gigantisk solfläck kan störa radiotrafiken idag

Av Ulf Törnberg 25 oktober 2003

Solen riskerar att ställa till det på jorden i dag och de närmaste veckorna. En gigantisk solfläck, bred som tio jordklot på rad, spottar ur sig solplasma mot jorden i flera omgångar.

Nu när ett av molnen med solplasma jorden med risk för störningar av bland annat radiotrafik, satelliter, kraftnät och tv-signaler. Satellit-störningarna kan också påverka telefontrafik.

Dessutom ger solutbrotten möjlighet till omfattande norrsken betydligt längre söderut än normalt.

- Ja, solen har varit helt fantastisk den senaste tiden. Jätteområdet vi kan se nu är så magnetiskt komplext det kan bli, säger Henrik Lundstedt, solforskare på Institutet för rymdfysik i Lund.

Dessutom är en ny jätte-solfläck på väg från solens vänstra kant mot mitten och kan ge nya jätteutkastningar inom någon vecka.

En solfläck är ett område som är svalare än omgivningen, bara 4 000-5 000 grader i stället för omkring 6 000 grader som resten av solytan. Att det är svalare beror på starka magnetfält som hindrar energin från solens inre att komma upp till ytan.

Spänningarna i magnetfälten kan leda till ett solutbrott, en utkastning av strålning och partiklar som når den när jorden kan åstadkomma störningar. I takt med att vi blir allt mer beroende av elektronik ökar risken för skadliga effekter av solutbrotten.

Därför är solväderprognoser en relativt ny bransch som servar de branscher som kan påverkas.

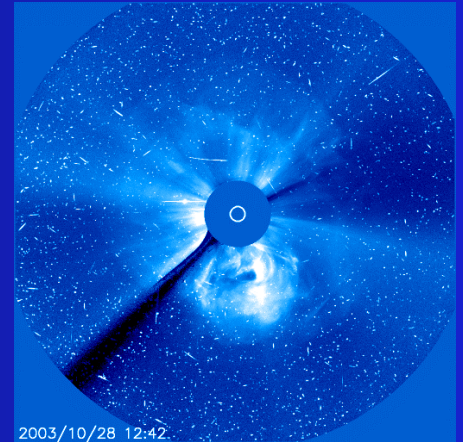
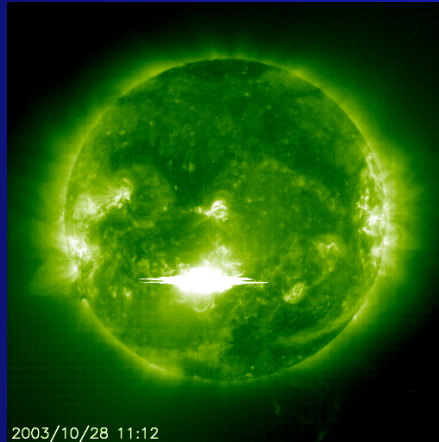
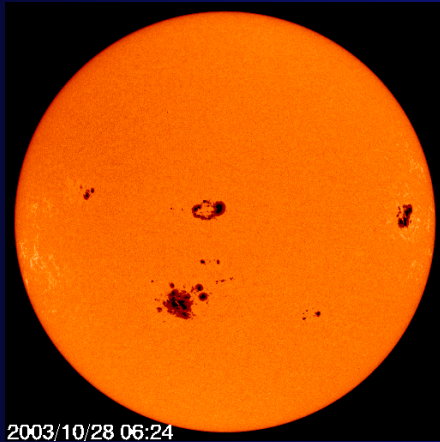
Satelliter kan till exempel tillfälligt släckas ner eller vändas för att skadorna ska bli så små som möjligt. Besättningen på den internationella rymdstationen ISS

Claes-G Palander.
Järnkoll.

SYDSVENSKAN

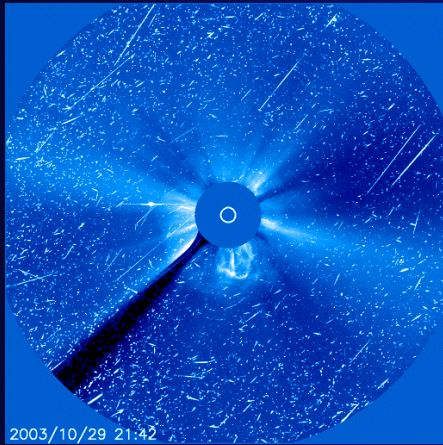

Then came the AR 486, October 28 event

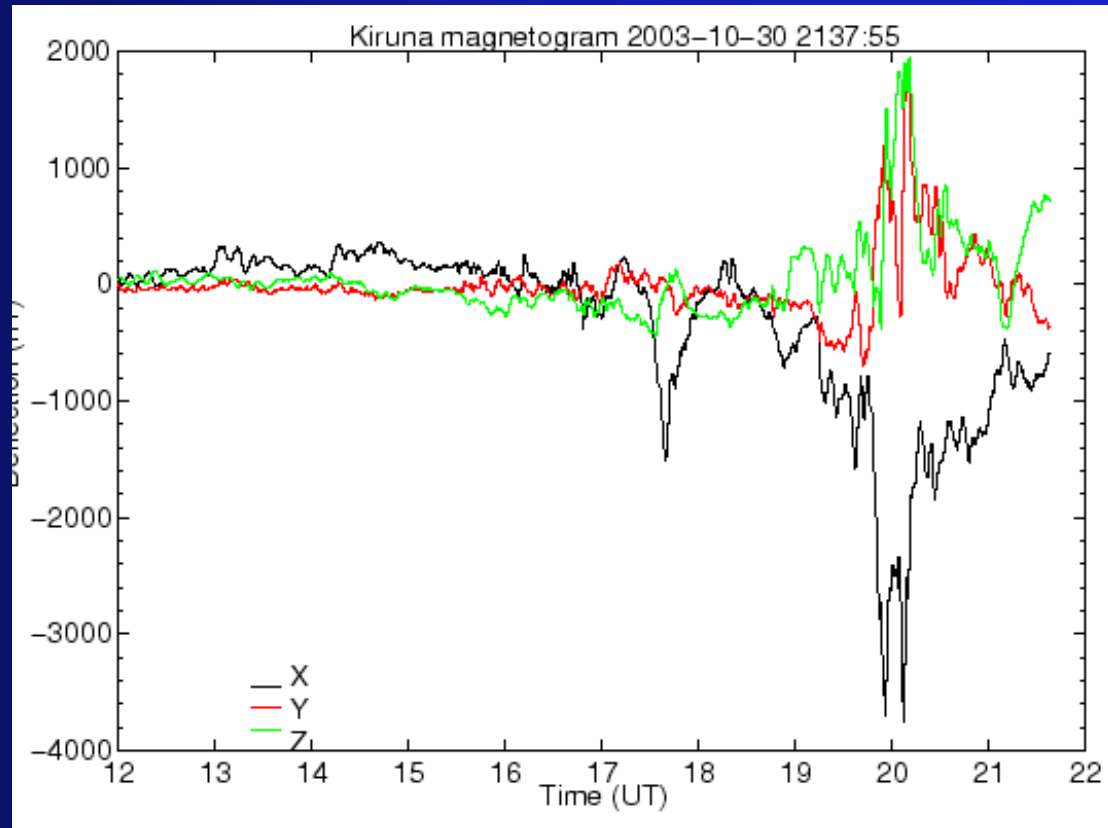
- Even more interviews
- Warnings and reports were sent to power industry
- Discussions with power operators

Then arrived the October 29 halo CME at 17 UT 30/10

Discussions with operators during the storm. They made adjustments but not enough

Power systems effected, power outage 20:07 in Malmö
GICs > 200 A were measured

The power failure got enormous media attention in Sweden

The screenshot shows the svt.se website with a navigation menu on the left and a main article titled "Våldsamma utbrott på Solen". The article discusses a solar storm on October 29, 2003, which caused a power outage in Malmö. It mentions that the storm was caused by a coronal mass ejection (CME) from the Sun, which hit Earth's magnetic field, causing a geomagnetic storm. The article also notes that the storm caused a power outage in Malmö, Sweden, and that the cause was a solar storm.

svt.se nyheter

innehåll a-o

om svt | about svt | hjälp | kontakta oss

förstasida
tv-guide
nyheter

senaste nytt

20:32 Brittiske Tonyledaren tvingades avgå »

20:19 Röda korset minskar Irak-bemanningen »

20:00 Bättre för länderna utanför EMU »

18:46 Förslag om avlysning direkt i telenät »

svt text
regionalt
sport
väder
samhälle
barn
ungdom
nöje
kultur
film & drama
konsument
mat & dryck
hem & hälsa
natur
arkiv
video
chatt & forum
butik

Våldsamma utbrott på Solen

Inrikes

Bättre för länderna utanför EMU

Förslag om avlysning direkt i telenät

Terrormisstänkt 37-åring kvar i häktet

BB i Kiruna ska öppnas igen

Misstänkt muthärva på Arlanda

Våldsamma utbrott på Solen

Älslagaren: Skandautredning fortsätter

Renoveringar doldes i bokföringen

Förundersökning mot tre Skandischefer

Förundersökning mot f.d. Skandischefer

Fler Inrikesnyheter »

Kan orsaka störningar

Redan under gårdagen observerades ett enormt utbrott - ett av de största som noterats sedan mätningarna började för 25 år sedan. Idag nåddes jorden av gasmolnet.

Vid kollisionen uppstod en häftig storm som kraftigt påverkade jordens magnetfält innan det hastigt upplöstes. Fler liknande utbrott med magnetstormar väntas inträffa den närmaste tiden.

Stormarna ger upphov till magnifika norrsken. Men de kan också orsaka störningar som slår ut elförsörjningen. Ett utbrott 1989 slog t.ex. ut strömmen över en stor del av Kanada och delar av Europa.

Fast egentligen är detta fenomen enligt forskarna inte särskilt dramatiskt. Solfläckar observerades redan under romartiden och har studerats ända sedan de första teleskoperna konstruerades på

The screenshot shows the tv4.se website with a navigation menu on the left and a main article titled "Solmagnetisk störning bakom strömavbrott?". The article discusses a power outage in Malmö, Sweden, caused by a solar storm. It mentions that the storm was caused by a coronal mass ejection (CME) from the Sun, which hit Earth's magnetic field, causing a geomagnetic storm. The article also notes that the storm caused a power outage in Malmö, Sweden, and that the cause was a solar storm.

tv4.se

Live Home Page | Apple | Apple Support | Apple Store | .Mac | Mac OS X | Microsoft MacTopia

2003-10-31 15:16

4

Förstasida
TV-guide
Nyheterna
Nöje
Sporten
Cityguider
Blip/Spel
TV4 plus
Med i tv
TV4 info

Bingolotto
Hälsa
Lattjo Lajban
Mat & Dryck
När & Fjärran
Värdet
Äntligen hemma
Mobilt
Motor
Köp & Sälj

Sajter A-O

Text-tv s 100

Sök på internet:

Världen
Sverige

Solmagnetisk störning bakom strömavbrott?

MALMÖ Sydskraft misstänker att det var solmagnetisk störning som orsakade ett tidslångt strömavbrott i Malmö på torsdagskvällen.

Stora delar av centrala Malmö drabbades och som mest var 50 000 hushåll utan el. Det var en 130-kilovoltsledning som slogs ut, men trots felsökning har Sydskraft Nät inte lyckats hitta något fel på de egna ledningarna som kan förklara strömavbrottet. I stället arbetar man med hypotesen att det var Jordmagnetiska strömmar, orsakade av solstormar, som slog ut systemet.

Strömavbrottet inträffade strax efter klockan 21 på torsdagskvällen och efter en timme hade alla hade fått strömmen tillbaka.

–U Det finns en rad liknande händelser som inträffade samtidigt under torsdagskvällen som indikerar att Jordmagnetiska strömmar kan vara orsaken till strömavbrottet i Malmö, säger Peter Sigenstam, analysansvarig på Sydskraft Nät.

Våldsamma fas

Solen är för närvarande är inne i en våldsamma fas där det bildas ovanligt många fläckar på dess yta. Solfläckarna leder till våldsamma utbrott då miljontals ton med magnetisk gas kastas ut i rymden. Både på tisdagen och onsdagen observerades enorma utbrott.

På onsdagen nåddes jorden av det första gasmolnet. Vid kollisionen uppstod en häftig magnetstorm som kraftigt påverkade jordens magnetfält. Stormarna kan skapa störningar som bland annat slår ut elförsörjningen. Vid ett utbrott 1989 slogs strömmen ut över en stor del av östra Kanada och delar av Europa. Sverige har hittills inte drabbats av några större liknande incidenter.

Jämtland och Närke

Samtidigt som Malmö drabbades av strömavbrottet koplades två av Svenska Kraftnätets transformatorer i Jämtland och Närke ifrån. Precis som i Malmö kunde dessa sedan kopplas in igen utan några bestående fel.

–I Vi tror att detta orsakades av Jordmagnetiska strömmar. För vår del klarade vi oss utan strömavbrott, säger Sture Larsson, teknisk direktör på Svenska Kraftnät, till TT.

–u- Mätningar från Institutet för rymdfysik i Kiruna visar också att det var kraftiga magnetiska störningar vid den aktuella tidpunkten. Dessutom uppmättes det starka strömmar i jorden vid kärnkraftverket i Oskarshamn som indikerar att det var något onormalt som hände, säger Jan-Erik Olsson, informationschef på Sydskraft Nät.

Sydskrafts hypotes får stöd från forskaren Peter Stauning vid Danmarks meteorologiska institut, som vid tidpunkten för strömavbrottet uppmätte en mycket kraftig magnetisk impuls.

–u- Klockan 21 börjar en kraftig impuls, som kulminerar klockan 21.06 och 21.07, så det finns helt klart ett samband, säger Stauning till den danska nyhetsbyrån Ritzaus.

Magnus Stattin

Internet.com

Every TV, radio station and newspaper had something

Why were the October 14-30 events so successful for showing the Sun-Earth Coupling?

- The latest research results were used (SOHO/MDI far side)
- International resources were used
(SEC (X-ray, proton), ACE (Bz) + SOHO (V), estimation of Dst, IRF(B))
- Direct contacts with operators were used
(Possible because collaboration with power companies since late 80-ties)
- Network of media contacts were used
(Possible because of public outreach activities since 1980)
- **The long warning beforehand made us well prepared. That was the key thing for the success!**

A breakthrough for solar/space weather activities in Sweden